

- კიდეც ერთი მოადგილე უნდა ავიყვანო შტაბში!
- ხომ გყავთ, ვაჟლამუნს, პირველი და მეორე?
- ბანი გვაკლია!

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

71
1971

ნ. გ. მგალაშვილი

№ 8 (1354) აპრილი 1971

მეცნიერი

გამოცემის 48-ე წელი ფასი 20 კპ.

„ნინავის“ საიუბილეო კონკურსის შედეგები

საბჭოთა საქართველოს 50 წლის თავთან დაკავშირებით უშუალოდ „ნინავის“ რედაქციის მიერ საუბათესო საბირულ-იუმორისტულ ნაწარმოებებზე გამოცხადებული კონკურსის შედეგები პირველი პრემია არავისთვის მიუძღვნება.

მეორე პრემია (თითოეული 100 მან.) დაიმსახურეს ავთანდილ ადუნიშვილმა (ბ. თელავი) პიესისათვის — „ეგოლო უცია რევოლუციით“ (დებიზი — „ჯორჯია“), მირიან ლეშავამ (ბ. თბილისი) ფელეტონისათვის — „ჩემი თვლით დანახული ჩემი თავი“ (დებიზი — „შავი და თეთრი“), ნოდარ ზამანაძემ ლექსების ციკლისათვის — „ხმით ნატირ ლეხი“ (დებიზი — „მოდინახე“).

მესამე პრემია (თითოეული 50 მან.) მიეძღვნა ნათ ზურაბან გიგაშვილს (ბ. თბილისი) ფელეტონისათვის — „ეთერშია ურნალი“ „ხე-

ლოვნება“ (დებიზი — „ხელოვნებათმცოდნე“), ისინი დოლბაიას (ბ. ფოთი) ლექსისათვის — „იმათ, ვინც ხახელს გვიტეხს“ (დებიზი — „კოლხი“), გურამ კლდიაშვილს (ბ. თბილისი) ფელეტონისათვის — „მშობარა ხარო!“ (დებიზი — „მამადავითი“), ზაქარია შვარცაშვილს (ბ. თბილისი) ლექსისათვის — „ყრუ - ბრმა - მუნჯი“ (დებიზი — „ახლა მასზე საფარავი“), გრიგოლ ჩიჭვილაძეს (ბ. თბილისი) ლექსისათვის — „საკონკურსო ჭაპან წყვეტა“ (დებიზი — „ლორგო“), ვანო ცინცაძეს (ბ. რუსთავი) იუმორისტისათვის — „ორიოდე სიტყვით“ (დებიზი — „კეთილისმეტყველი“).

უიშურის მიერ დასაბეჭდად რეკომენდებული ნაწარმოებები დროდადრო გამოცხადდება რუბრიკით — „საკონკურსო მასალებიდან“.

„უშრნალ“ „ნინავის“ სარედაქციო კოლეგია.

ორიოდე სიტყვით

დრამა ძვირფასო ამხანაგებო და უფრო ღრმად პატივცემულო მეგობრებო! ვიცი, ისედაც გადაღლილი ბრძანდებით: ოთხი საათია, ზედიზედ სხედხართ და გადაიღებოდეთ აბა, რას იზამდით? ამიტომ, ძალიან პატივცემულო ამხანაგებო, თავს აღარ შეგაწყენით და ორად ორ სიტყვას მოგახსენებთ, ოღონდ, უმორჩილესად გთხოვთ, გეხვეწებით, გემუდარებით, ყურადღებით მომისმინოთ! მაპატიეთ, მაგრამ მას წინაშე იმით გთხოვთ, იმით გეხვეწებით და გემუდარებით ასე, რომ, თუ ყურადღებით არ მომისმინებთ, არიოდე სიტყვით ნათქვამი, შეიძლება, ბევრმა ვერც გაიგოს. ჩვენ კი, ღრმად ძვირფასო ამხანაგებო და უფრო ღრმად პატივცემულო მეგობრებო, იმდენი დრო აღარ დავგვიჩა, რომ ვრცელად გილაპარაკოთ და თუ ჩემი ნათქვამი ყველამ ვერ მოისმინა და გაიგო, მაშინ ხალა ფასი აქვს ჩემს გამოსვლას ამ დიდ ტრიბუნაზე, ისიც ამხელა აუდიტორიის წინაშე? მე არც ერთი წუთითაც კი არა მგონია, თქვენს შორის იყოს ისეთი ვინმე, რომელიც ყურადღებით არ მომისმენს. მე თქვენს სასარგებლოდ მინდა ორიოდ სიტყვა ვთქვა, მაგრამ ზოგჯერ ხდება ისე, რომ კაცი გამოდის საქმიანი სიტყვით და მას უხალისოდ უსმენენ, მით უმეტეს, თუ საქმიანი სიტყვის შესავალი უინტერესოა. ეს ასეა საერთოდ. ზოგის გამოსვლა დასაწყისშივეა საინტერესო, ზოგი, დაამთავრებს ლაპარაკს და, მერე მოგეწონება, ზოგი კიდევ ერთ საათს ილაპარაკებს და ვერაფერს დაიმახსოვრებ მისი ნათქვამიდან. პირდაპირ უნდა გითხრათ: არ დაგიმაღავთ და, ყოფილა შემთხვევა, გამოდის კაცი სიტყვით, ლაპარაკობს, ლაპარაკობს, ლაპარაკობს... უსმენენ კიდევ, მაგრამ შედეგი? რამდენჯერ მიგვიტოვებია მოთხრობა, ან რომანი და არ წაგვიკითხავს ბოლომდე, იმდენი სიკეთე თქვენ! ანდა, გავგიწირავს თავი, ჩავგიმთავრებია და გვიანია: ვაი, რა ტყუილად დავხარჯე ამდენი დრო. შეიძლება, აქ დამსწრეთაგან, ბევრს არც ჩემს მიერ გამოთქმული აზრი მოეწონოს იმ ფრიად მნიშვნელოვან და საყურადღებო საკითხზე, რომელსაც ძალიან მოკლედ, სულ რაღაც ორიოდ სიტყვით უნდა შევეხო, მაგრამ დამალებით მე არავის ვაძალბებ, არავის ვეუბნები: „შენი ჭირიმი, გინდა თუ არა, მომისმინე“, ან კიდევ: „გინდა თუ არა, მოიწონე-მეთქი“. მე ვიტყვი მხოლოდ ორ სიტყვას! თუ ნებისყოფას გამოიჩენთ და, მიუხედავად იმისა, რომ ასე სასტიკად გადაღლილ-გადაქანცულნი და საკმაოდ არაქათგამოლეულნი ბრძანდებით, მაინც მომისმენთ, ხომ კარგი, თუ არა და, როგორც გინდათ! ეს თქვენს, შეგნებაზე, კულტურასა და ზრდილობაზეა დამოკიდებული, ღრმად ძვირფასო და უფრო ღრმად პატივცემულო ამხანაგებო, ანუ იგივე მეგობრებო!

ერთი სიტყვით, სიტყვა რომ არ გამოიგრძელდეს და, ორიოდ სიტყვის ნაცვლად, ბევრი არ გამომივიდეს ნათქვამი, გეტყვით ძალიან მოკლედ და კონკრეტულად, ყოველგვარი შესავლების გარეშე: დრო მქონდა, კარგი იყო, მაგრამ რას იზამ? ამხანაგებო, მეგობრებო, პატივცემულო საზოგადოებავ! ჩემი აქ, ამ ტრიბუნაზე, გამოსვლის მიზანი, როგორც თავიდან მოგახსენებთ; გახლავთ ის, რომ გულახდილად გამოვთქვა ჩემი შეხედულება იმ საჭირობოროტო, მტკივნეულ და პრობლემატურ საკითხზე, რაზედაც დანარჩენმა ამხანაგებმა ასე ღრმად იმსჯელეს... მე ვერაფერს დავუმატებ და მთლიანად ვეთანხმები ჩვენი პატივცემული დირექტორის — გლახუნ ჩალანდაროვიჩის ბრძნულ აზრს!

ვანო ცინცაძე

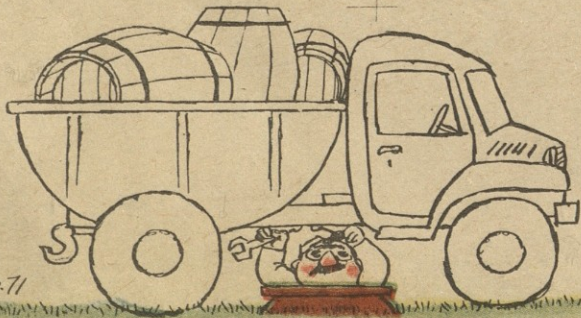
(„დებიზი — „კეთილისმეტყველი“)

ნახ. ნ. მალაზონიანსი

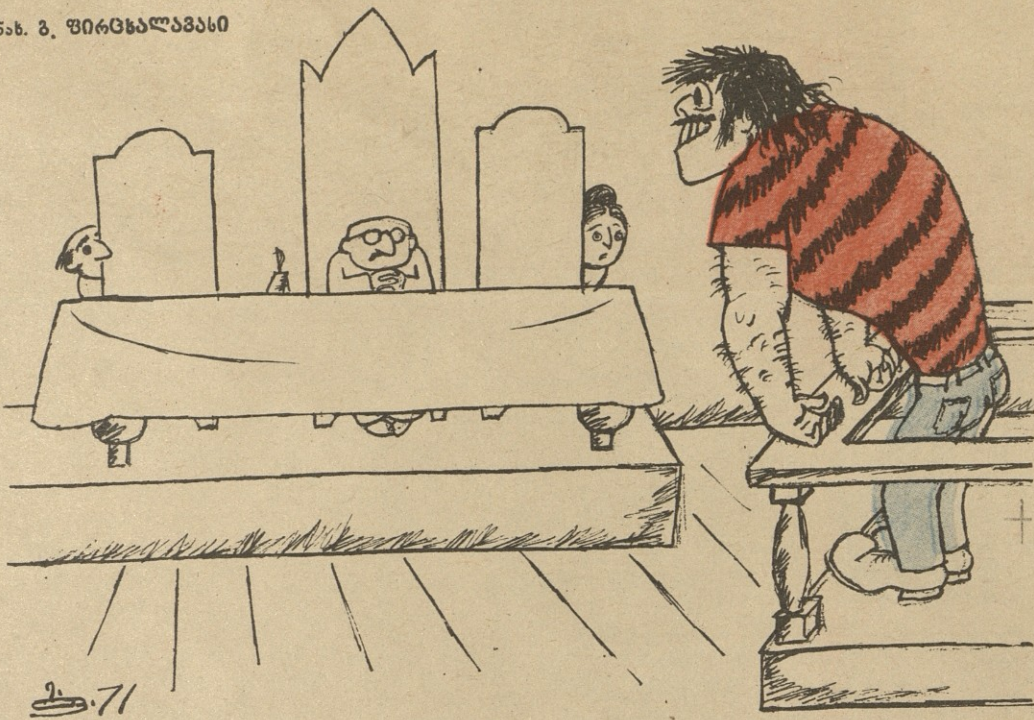

— ამ ყვავილს ისეთი სუნი აქვს, დაგატრებს.
— დატრეპაზმ თუა, მამ ყვავილის ფასად 5 ლიტრ რპა ნომერს ვიყიდი.

ნახ. ბ. ფირცხალავანი

ავტორი ფილავტიკა კახურად

— ეს ერთი მკაცრით, პატივცემულ მოსამართლეს, და, პატიოსანი კაცის სიტყვას გაქვთ, რომ ღვინოს აღარ დავლევ, არაფერს გავლავ, დედას აღარავის შევაგინებ, დანას აღარავის გავუყრი, რეჟიმს ვეძღვები აღარ ჩავიდებ და, რომორც გატონმა პროკურორმა ბრძანა, მსმეობის სემინარებსაც დავესწრები!

ჩემი თვალთ დანახული ჩემი თავი

„თამბაქოს არ ვეწევი. თუ ავიღებთ, საშუალოდ, „თბილისის“ მარკის სიგარეტს, რომელიც 18 კაპიკი ღირს და 20 კაპიკობაზე ვიანგარიშებთ, რადგან თავის ფასად ვინ გიყი მოგყიდის, ხოლო დღეში, სულ ცოტა, ერთი კოლოფი მაინც დამჭირდება, გამოდის: 20 კაპიკი X 30 დღეზე = 600 კაპიკს. ეს კი სულ 6 მანეთია. ამრიგად, თვეში სრულიად უმეტესწილად 6 მანეთის დანახოვი მრჩება.

ღვინოს არ ვსვამ. თუ დღეში, საშუალოდ, კაცს ერთი ლიტრი ღვინო უნდა, ხოლო ლიტრს, მინიმუმ, ერთ მანეთად ვიგულისხმებთ, აქაც თვეში 30 მანეთის ეკონომია გამოდის.

რესტორანში არ დავდივარ. თუ თვეში ერთხელ რომელიმე ძმაცაი ამიყიდე, ან მე თვითონ ავეყიდე, თქვენც კარგად იცით, რომელ რესტორანშიაც არ უნდა შეხვიდეთ, ერთი ადამიანი, ერთი საათით, საშუალოდ 10 მანეთი ღდება, — ესეც შენი 10 მანეთის ეკონომია.

წვერს სახლში ვიპარავ. თუ არ გინდა, რომ პარკმახერმა ცოცხალი და მკვდარი გადმოგიბრუნოს, ხოლო ეს არავის უნდა, წვერის გაპარსებაში ერთი მანეთი უნდა გადაიხადო, რადგან წვერს ყოველდღე ვიპარავ, თვეში 30 მანეთის ეკონომიას აქედანაც ვაყენებ.

აბანოს საერთო განყოფილებაში შევდივარ. საერთო განყოფილება 17 კაპიკი ღირს. ზურგს თვითონ ვიხეხავ და იოლად გამოვდივარ. დაუწერელი კანონის რომელიღაც მუხლის თანახმად, მექისზე მისაცემი ერთი მანეთიც შემომენახა. არც მეგარდერობეს ვაძლევ ზოგიერთივით, წასახალისებლად, 20 კაპიკს.

რისთვის, თორემ კი? პირიქით, სანამ შენი რიგი მოვიდოდეს, ნერვებზე მოგშლის და გულს გაგიხეთქს: როგორც წესი, შენს ცხვირწინ, ყოველ ნახევარ საათში, 3-4 კაცს ურიგოდ და უბილეთოდ გაუშვებს. ამრიგად, 1 მანეთი და 20 კაპიკი უკვე გადავარჩინე. რადგან აბანოში თვეში ოთხჯერ დავდივარ, 4-ჯერ 1 მან. და 20 კაპ. სულ 4 მან. და 80 კაპ. ეკონომიას მაძლევს.

ტრანსპორტზე ძალიან ფრთხილად ვარ. იქ, სადაც ტრამვაის ხაზია, არავითარ შემთხვევაში სხვა ტრანსპორტში არ ჩავჯდები, რადგან ტრამვაი 3 კაპ. ღირს. თუ ტრამვაი არ არის, მაშინ ტროლეიბუსს ვარჩევ. ეს უკვე ერთი კაპიკით მეტი ღირს. თუ არც ტროლეიბუსია, მაშინ სხვა რა გზაა? ავტობუსით, ან მეტროთი უნდა ვიმგზავრო, რაც უკვე 5 კაპიკი ღდება. ფეხით სიარული გაცილებით საზარალოა, რადგან, ჯერ ერთი, იმპორტული ფეხსაცმელი ცვდება, მეორეც, ფეხით სიარულის დროს, რაც არა ერთხელ მომსვლია, ჩვეულებრივზე უფრო მეტად მომშვივება და კალორიების აღდგენა გაცილებით მეტი დამჯდომია. ტრანსპორტზე როცა ჩამოვარდა ლაპარაკი, აქ, რასაკვირველია, კაპიკები იგულისხმება, მაგრამ ზომ არ დავაფიქვლავთ, რომ მანეთები კაპიკებისაგან შედგება? თუ დღეში საშუალოდ, ოთხჯერ ვისარგებლე ტრანსპორტით, 4 კაპ. ეკონომიას ვაყენებ, თუ ამას გადავიყვან 30 დღეზე, თვეში 1 მან. და 20 კაპ. ეკონომია გამოდის.

სადამოთი კინოში დავდივარ. მართალია, ისე ერთი შეხედვით, ბილეთში 45 კაპიკს ვაძლევ, მაგრამ სინამდვილეში

ესთეტიკური სიამოვნების მიღება გაცილებით ნაკლები მიჯდება და აი, რატომ: კინოთეატრში მთელი ორი საათი ვზივარ და, ამ ხნის განმავლობაში, ბინა ხომ გამოკეტილი მაქვს? მამასადაც სწრაფად ნათლევ გამორთულია. საათში ხუთჯერა თლე 4 კაპიკს წვავს, ხოლო მე კინოში ორი საათი ვზივარ, სრულიად უბრალოდ და თავშეუწუხებლად 8 კაპიკი ეკონომია გამოვიდა. გარდა ამისა, ერთი საათი მისვლა-მოსვლას სჭირდება. აქ ფეხით გასეირნებას ვგულისხმობ. მაშასადამე, კიდევ ერთი 4 კაპიკი და სულ — 12 კაპიკი. გზაში ბორჯომის წყალი დავლიე და არა ლალიძის. რადგან ბორჯომის წყალი ლალიძის წყალზე ერთი კაპიკით ნაკლები ღირს, აქაც ერთი კაპიკი მოვიგე და სულ 13 კაპიკი ეკონომია გამომივიდა. ამრიგად, კინოს ბილეთში გადახდილი 45 კაპ. — 13 კაპ. = 32 კაპიკს. ე.ი. კინოს ბილეთი, ფაქტიურად 32 კაპიკი ღირს. თუ კინოთეატრში, საშუალოდ, კვირაში ერთხელ წავედი და 13 კაპიკი ეკონომია გავაყენებ, 4-ჯერ 13 კაპიკი — ესეც შენი კაი 52 კაპიკის ეკონომია თვეში.

გზაში რომ მოვდივარ, ზედაც არ ვუყურებ ქუჩაში გამოფენილ თმაწვერულ-ვაშაბურძენილ ქორვაჭრებს. მათ მიერ აწონილი და მათი ხელიდან აღებულ არც ვაშლი მინდა, არც ატამი, არც ყურძენი და არც მანდარინი. ის მიკვირს მხოლოდ და ვერ გამიგია, ამ ოქრო ხილს მათ ჭეჭყიან ხელეში რა უნდა. ყველაზე მეტად მოტყუებას ვერ ვიტან და ყველაზე უტიფრად და თავზე-ღურად სწორედ ისინი იტყუებიან წონაშია და ხურდამია. კარგი ბიჭი ხარ და, სიტყვა შეუბრუნე! — კიდევაც გამოგლანძლავენ და ვალსაც აქეთ დაგაღებენ. თვეში თუ სამჯერ ავცდი ოქრო ხილის ცდუნებას, სულ ცოტა 5 მანეთის ეკონომია მაინც ნაღდი მაქვს.

ფულს არ ვესხსულობ. ნასესხები ფულით როგორ უნდა ვიყილო რამე? მე მგონი, ფული თუ არ გაქვს, ეს სავსებით საკმარისი უნდა იყოს იმისათვის, რომ, რაც უნდა მოგწონდეს, რაც უნდა იყოს, თავი შეიკავო და არ იყილო!

მაშ, ასე, მივყვები:

თამბაქო	6 მან.
ღვინო	30 მან.
რესტორანი	10 მან.
პარკმახერი	30 მან.
აბანო	4 მან.
ტრანსპორტი	1 მან. და 20 კაპ.
სადამო	0 მან. და 52 კაპ.
ქორვაჭრები	5 მან.
სულ თვიური ეკონომია	86 მან. და 72 კაპ.

ამრიგად, თუ მხედველობაში მივიღებთ, რომ ჩემი თვიური ხელფასი 125 მანეთია, ხოლო ყოველთვიურად კიდევ 86 მან. და 72 კაპ. დანახოვს ვაყენებ, მაშინ 125 მან. + 86 მან. და 72 კაპ. სულ 211 მან. და 72 კაპ. გამოდის.

ასე რომ, ზოგიერთივით ტყუილად კი არ მახურავს თავზე ქუდი, თავი მართლაც ქუდში მაქვს! ჩემი ეკონომიური მეტნიერებათა ინსტიტუტის უმცროსი მეცნიერი მუშაიკი.

მირიან ლეჟავა

(ღვინო — „შავი და თეთრი“)

ტელევიზორის დიქტორმა მიხედვით თვალზე იხილეს სანდო მანერა, რომელიც გვერდით არაბრძანებულყო, ნამდვილად უკანასკნელია.

„ძვირფასო მეგობრებო! დღეს ჩვენთან სტუდიაშია ხელოვნებით-მცოდნეობის კანდიდატი, — თურმე მეცნიერებათა დოქტორი ენაზე ოქრობრიდ, რომელიც სტუდიაშია ხელოვნების ზოგიერთ ახალ ნიმუშზე. გთხოვთ, ქალბატონო ენაზე!“

„პერიოდი, რომელზედაც მე მსურს გესაუბროთ, თავისთავად მეტად საინტერესოა. თუმცა შეიძლება გამოხატოს დასაწყისად, მაგრამ აუცილებელია მათი საფუძვლიანი შესწავლა და საპრობლე-მოდება. მაშ, ასე:“

ამ ტილოზე თქვენ შედგით პერიოდის დამახასიათებელ გადაცემებში ადამიანის ყოველგვარ იდეოლოგიის მოკლებულ პორტრეტს. აქ შეიმჩნევა არქაიზმის უღმერთებო. კომპოზიცია ასეთია: ნათლად გამოკვეთილი ფიგურა, რომელსაც კომპინატორი ეწოდება, სურათზე ფულს მალავს ორმოში. სიუჟეტი ნაკარნახევი კომპოზიციით. წინა პლანზე შედგით მისვრილ, მოქნილ, თუმცა დაუკორექტებელ ხელებს, რომლებიც „ფულს აკეთებენ“. უკანა პლანს ცვლის მუქი ფერის ფონი. ჩანს კვადრი, რომელიც ჩაბნელებულ, მუქ ფერებში გულდაგულ იკარგება. (არ არის სასურველი, ვინმემ დაინახოს!) მხატვარი თითქმის მიმართავს ალგორითმს ხერხს, მაგრამ, მეორე მხრივ, საკუთარი აგარაკის წინ, ჯავის თალარით გა-

დახურულ „საზაფხულო“ გარემოში ჩანს სხვადასხვა რაკურსში შე-მოხრებული „ვოლგისა“ და „მოსკვისა“ სილუეტები. ტილო საინტერესოა, მაგრამ მხატვარი მაინც გულუბრყვილო განწყობი-საა. აშკარაა, სიუჟეტმა დაინტერესა იგი, მაგრამ ბოლომდე მაინც ვერ ხსნის ჩანაფიქრს, თუმცა ამისი სურვილი აქვს. მას აქვს მიგ-ნებული ერთობ საინტერესო დეტალები, მაგრამ ვერ აღრმავებს მათ.

ეს, შესაძლოა, ეპოქის რეალური შეგრძნებით აიხსნება. მომსწინებელმა შემდეგი ტილო მიუზარგვა ტელეპარატის ობიექ-ტივს.

„ეს სურათი საინტერესოა აგებით. სივრცისა და, განსაკუთრე-ბით, მომავლის გააზრებით. თქვენ შედგით ოჯახის ტიპურ ინტე-რიერს. აშკარაა, ოჯახის პატრონი გატაცებულია ანტიკარული კო-ლორიტის ძიებით. საინტერესოაა გადმოცემული დეტალები: ძვირ-ფასი სვეული ხის ავეჯი, ნოხები — „ქაშანი“, ფაიფური — „საქ-სა“, მომეტებული ოქრო და ვერცხლი, სადაფის ფერთა ქვერდო-ბა. ჭარბობს ძოწის ფერები. საინტერესოა თვით მფლობელის ხა-სიათის გახსნა. მხატვარს, ამ მიზნით, მოთვით, მონაცრისფრო ტილოთი გადაფარებული ავეჯი გამოაქვს წინა პლანზე. აღსანიშნა-ვია ისიც, რომ ზოგ ავეჯს შალითა ალაგ-ალაგ გადაცილი აქვს. მფლობელი ერთგვარ გარდამავალ პერიოდშია. კომპოზიცია, ერთი შეხედვით, შეიძლება გადატვირთული გეგმვით: უამრავი ავეჯი, ჩახერგილი ოთახები, მაგრამ ეს სირთულეს არ ჰქმნის, რადგან მფლობელი არც მათ იყენებს და არც უამრავ ოთახს. იყენებს მხო-ლოდ შედარებით ვიწრო სამზარეულოს. ძლიერ საინტერესოა დეტა-ლების გადმოცემის მანერა: ბაკანში ჩაყრილი დაურეცხავი ჭურჭული, კუთხეში ნაგვით გაპიპინებული ვედრო, უწყვეტად დაყრილი, და-

ნამცეცხელი პური, დაჭმუჭნილი „კლიონკა“, თეფშზე დაძველებუ-ლი ყველის პატარა ნაჭერი, რომელსაც თავისთავად დამოუკიდე-ბელი მნიშვნელობა აქვს. ყველაფერი ეს ცივ, გაცრეცილ ტონებშია გადმოცემული და მეტად ზუსტად დაკავშირებული მფლობელის სულიერ სამყაროსთან. მხატვარი აქ ასიმეტრიის სიმბოლურ ხერხს მიმართავს. ტილოზე მონუმენტური ფიგურებია, ოჯახის უფროსი დიდი კაცია. ქალისა და კაცის ეს შეწყვეტილი პორტრეტები ძუნწი, მაგრამ უდიდესი ძალის მატარებელია.

გრანდიოზულ შთაბეჭდილებას ახდენს მხატვრული ფულის თაყვა-ნისცემის სურთები. აქ მხატვრის არტისტიზმი რეალობის ფარგლებს ვერ აღწევს თავს. ყოველი კომპოზიცია ფულის თაყვანისცემისა, ტო-ნალობით ურთიერთშეთანხმებულია ყველა ნიუანსში და დაკავში-რებულია მინიმუმ ორ ან მეტ ფიგურასთან. მხატვარი განუზოგადე-ბელი მანერით, დიდი ძალითა და სისუსტით გადმოგვცემს ფუ-ლის თაყვანისცემის მრავალმხრივი შემოქმედებითი და სუბიექტური შტრისებით სავეს ევოლუციას. თქვენს წინაშეა ე. წ. „ამღების“ ფი-გურა. იგი ცენტრალურ ადგილას დგას. შესამჩნევია მისი მყარი, მდგრადი პოზიცია. ორივე ფეხზე მაგრად დგას. მარცხენა ფიგურა („ლევია“) გამოირჩევა მოჩვენებითი, გაუბედავი არტისტიზმით, რაც მთლიან კომპოზიციას მდიდარ რიტუალურ ქორეოგრაფიას სძენს. იგი მორიდებით უდგას ფულით გატენილ პაკეტს პერსონაჟს წინა პლანზე გამოწვეულ ჯიბეში. აღსანიშნავია პაკეტის პლასტიკური, გა-ბერილი ფორმა და არა ფულის რიცხობრიობა, თუმცა ასმანეთიანე-ბის კუთხეები დაუდევრად ჩანს (შესაძლოა, ეს თემა ისედაც იქნეს გაგებული, რომ მარცხენა ფიგურა „პაკეტს უგდებს“ „ამღებს“. სრულიად შესაძლებელია).

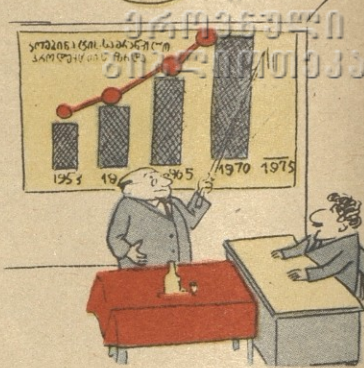
ბრწყინვალე კომპოზიციური პრინციპებია მეორე სერიაში. აქ თქვენ შედგით უფრო ინტელექტუალური გამოთქმვების ფიგუ-რას — სათვალთა და გაურკვეველი ინსტრუმენტით სელში. იგი ძალიან წააგავს მუდმივ კალმისტარს, ან დასტაქრის ლანცეტს. აქ მფლობელმა მხატვრის უბადლო ოსტატობა. სპეტაკი შუბლი მიუ-თითებს, რომ ამ ნათელი სახის ადამიანს მეცნიერებასთან და უმა-ღლეს სასწავლებლებთან უნდა ჰქონდეს საქმე და... უკებ შეიმჩნე-ვა თვალში მჩრქამელი ანგარების ნაპერწკალი, რაც პერსონა-ჟის მთლიან შინაგან რიტმულ მოძრაობას ჰქმნის. ერთი შეხედვით მაღალი იდეალებით შეპყრობილი პერსონაჟი არ არის შორს ყო-ველდღიური ცხოვრებისაგან. იგი უფრო მიწიერია. მიწიერია აგრე-თვე მიწის გართხმული თვალუბრატყვითი, მოდერნიზატო აბითუ-რიენტისა და ცხვირმოჭრილი პაციენტის ფიგურები...“

ტელევიზორში უცებ რაღაცამ გაიტაცუნა, მოციმციმე გვრანმა ერთი-ორჯერ გაიღუვა და ჩაქრა.

— რა არის, ქალი, ეს? — შემოფეხური ცოლს, — გუშინწინ არ იყო აქ ხელოსანი?

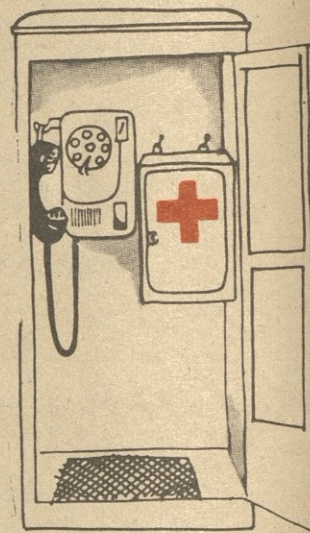
— გუშინწინ რომ იყო, მიგეცა ორი-სამი მანეთი ზედმეტი და გაგიკეთებდა მაგ ტელევიზორს ადამიანურად.

ზურდან გიგაზაშვილი
(დევნი — „ხელოვნებათმცოდნე“)

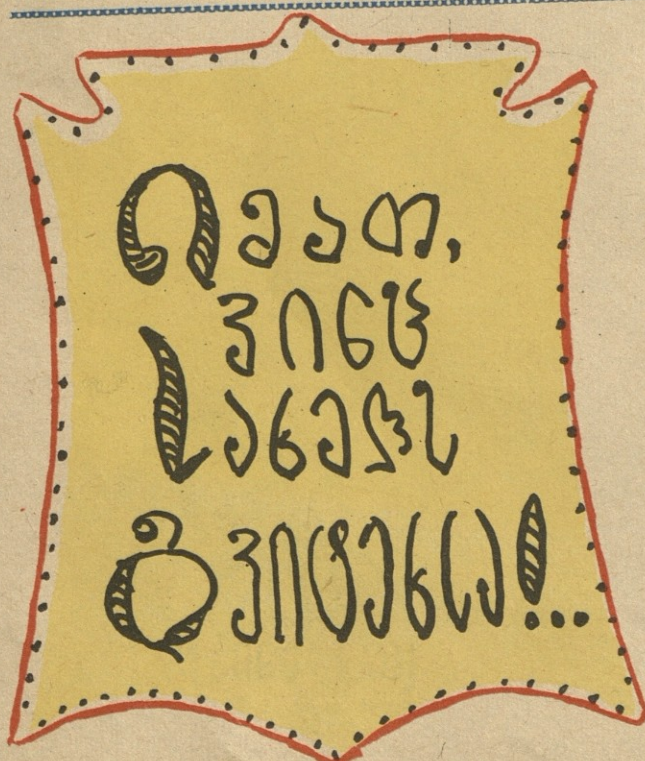

— ასე თუ წავიდა ჩვენი წარმების საქმე ახალ ხუთწლილში, ანუ ბათ, ჰერის აწვავ მოგვიწევს.

ნან. ნ. მანუჩიანისა

უსიტყვოდ

იასონ დოლაბაძე (დევნი — „კოლხი“)

მიწას გაუთბა ძვალ-რბილი,
მდელოს ამოსვლა უცდია,
სახნის ლესავენ კაცები,
ხარები უღელს უცდიან...
შენ კი სადა ხარ, სევასტი,
ან — შენი ცოლი ცუცქია?
ეგება, სენი რამე გჭირს,
ვერ გხედავთ ავადმყოფელსა?
ეჰ, ყველა ფიქრი ფუჭია! —
გამოპარვიხარ სოფელსა...
მოსკოვ-ქალაქის მეგრისთან
წამომართულხარ დევკაცი...
(ენაც სათქმელად მუნჯია)
და იმ კოგიტა თითებში
ყვავილი ჩაგობლუჯია...
„ც ვ ვ ი ი“ — ბურუნებ ხარივით,
„კ უ პ ი გ ე“ — ენავის ცუცქია,
ხუთ-ხუთ მანეთად ასადებთ
ყვავილს — ორიოდფურცლიანს!...

„აშენ-გაკეთებამ“ თავგა აგობნით,
ფულზე გაცვივლიათ ერის გრადიცია,
იოლი გზით „შრომას“, „ძრომას“ რომ
ისახავთ,
რატომ გავიწყდებთ, ვისი გორისა ხართ?!

ლენინგრადს გაველ, არც იქა მომაკლდა დანანებანი:
რუსულ ანბანზე ააწყო ვილაცამ „ს ლ ი ვ ი ს“ ქებანი.
თან გაჰკიოდა: „გ ა ხ ლ ა ვ ა რ თ კ ა ვ კ ა ს ი ე ლ ი ჯ ე მ ა ლ ი“.
სირცხვილისაგან იწვოდა ჯერ კიდევ მკვანე გყვამალი.

ელიზბარავ და როსტომავ, როგორ მონახეთ კოსტრომა? „ჭაჭას“ მიათრევთ ჭაჭვითა, მიგორავთ ღვინის კასრითა. ცოლ-შვილს ღებუა მიცვით: „მოგვრილადებით „ვოლგითა“, გამართეთ კოსტა „გარაჟი“, საბძელი მიდგი-მოდგითა, გაჭრობა ისე მიგვიდის, მგონი, ავშენდით მოდგმითა“. რათ ვერა შედავთ, ჯეელნო, შორს ვედარ წახვალთ მაგ „სვლ“ ვინ გაპაგიებთ, შვილოსა, სახელს რომ გვიგებთ და გვცვრი

როგორც კი ლექსში პრეზაში
კონკურსი გამოცხადდება,
იმ დღიდან მთელი თვესი
დოგადოვანე მადგება:

დიდიან პატარიანად
დამესვრიან განგაშით,
ვინ ქაღალდსა მწრის ვინ კალამს,
ვინ ღანჭისა თუთოს ქარქაშით“.

მიშველეთ! ხალხი არა ხართ?
ძალადა მსგებნე საწირად,
შვილი მთხოვს, სიღვდრი მწყველის,
ცოლი მოიწვევს საცემად!

„დაწერე! აბა, კალამი!
ეს სკამი, ესეც მაგიდა!
რაც შეგვიძლია, ხელს გიწყვობთ,
მეტი რა შავი ქვა გინდა?“

შენც გაანძროვ ეგ ტვინი,
იფიქრე რამე თემაზე!
ქვეყანა წერს და შენ რა ხარ,
რად უნდა იჯდე ტყეშალზე?!

დაწერე! —
აბა, ნუ დაწერ,
როცა ბრძანებენ „მალდიდან“.
სად წახვალ, სად გაიქცევი,
ან ვინ გაგიშვებს სახლიდან?!

ვზივარ და მიც „გწერ“, „გხლაფორთობ“
ერთ წერტილს მიცივებული,
ხანდახან სამი დღე ვფიქრობ,
შუბლზე თითმიჭირებულნი.

ალარც სმა მახსოვს, არც — ჭამა
და არც არავინ მაძალღებს,
ნეკნები მიჩანს გარედან,
ნაშიმშილევს და ნაწამებს.

უძილო, უსმელო-უტყელო
ცივ წყალს გაკვდები ხელივით
დროდადრო ფეხზე ვიძინებ
ნათლიაჩემის ცხენივით.

ბურანში მესმის ხანდახან,
როგორ „ზრუნავენ“ ჩემზედა:

„ვაჭამოთ რამე ამ საწყალს,
არ შემოგვაკედეს ხელზედა!“

„დავაძილქუშოთ და მერე
იქნება, რამეს ეცადოს!“
„ვინ იცის, იქნებ სიზმარში
მუხაც ქე გამოეცხადოს!“

„დავთროთ, იქნებ ნასვამმა
უფრო შეიძლოს დაწერა!“
„რას ამბობთ? ღვინო რად უნდა,
საცაა, თვითონ დაწვება!“

წინასწარ ინაწილებენ
„ჰონორარსა“ და „პრემიას“,
ბოლო არ უჩანს ჩემს სახლში
„ჩემია-არაჩემიას“.

გოგო გრძელ ჩექმებს უმიზნებს,
მეუღლე — მაქსი-კაბასა,
სიღვდრი „ჩემი პრემიით“
ჩემს ქვისლს „უკერავს“ საბანსა.

ნამდვილად გამაგიჟებენ,
ფერი დამედო ქაღალდის,
ასე რომ დიდხანს გაგრძელდეს,
მერე „გუდ-ბაი!“ — ნახვამდის!

ეს რომ ჟიურიმ იცოდეს,
მიშველის ნერვებმოშლილსა,
ალბათ, ერთ-ერთი პრემიით
დამიჯილდოებს ცოლ-შვილსა.

გრიგოლ ჩიქვილაძე

(ღევნი — „ლორგო“)

— მეგობრებო! მე იმიტომ კი არ ვსვამ ხუზოვიჩის სადღეგრძელოს, რომ
მას ქალაქში ორი საკუთარი სახლი აქვს, შავი ზღვის პირას და წოდორეთ-
ში — ოთხთახიანი კოტეჯები (დასასვენებელ სახლებში საგზურებს
ჩვენც ვიღებთ), იმიტომ კი არ მინდა ვადღეგრძელო, რომ მას ერთი მის
სახლზე და ორი სიღვდრ-ცოლისდაზე გაფორმებული მანქანა ემსახურე-
ბა, არც იმიტომ ვსვამ მის სადღეგრძელოს, რომ მის სახლებში თავმოყრი-
ლი ოქრო, ვერცხლი, ფაიფური და ქაშანური ფასდაუდებელი განძია, მე
მინდა ხუზოვიჩი ვადღეგრძელო მისი ადამიანური, უანგარო, პატიოსანი
შრომისათვის, მისი კაცური კაცობისათვის!

ხან მანდარინის ყუთებით,
გულაბით — ცვარდანამულით,
ხან ხურმით სავსე გოდრებით
და ენით, მიმოქარგულით,
თევობითა ხარ, ხარიგონ,
„რუსეთში“ მიმოქარგული.
რა გახდა, კაცო, ასეთი
შენი ეზო და მამული —
„მოსავალს“ ბოლო არ უჩანს,
რა ნაგვრის ხე გაქვს დარგული?

„გვირგვინოსანო“ ილია,
ქვეყანა შემოვივლია.
დაფნის ფოთოლი გამხმარი
დახლზე კარგივით გიწყვია,
დათვის ქურჭიდან შავგურუზა
თმა-წვერი გამოგყვია.
შენზე, თუ არა „ლავრუშკას“,
სხვა რა კარგ სახელს იცყვიან?
იცყვიან, გულზე გესობა,
თვალს კარკლავ, როგორც მიმინო...
მისთვის ჩახვედი სახალისს,
რომ აქ მამული გვიგინო?!

გადამყიდველო ვასასი,
„გუმი“ და „ცუმი“ შენია!
ყველგან ურიგოდ მიძვრები,
ვინ „გკადრებს“: „არა გრცხვენიათ?!“
გირგვამენ, თან მოგაძინან:
„ბოდიში, სომ არ გგკენიათ?“
ხალხს მიმოაპობ ნავაჭრით,
თავს გაღვეს გვირთის ხოხოლა,
ისე იქცევი, შე ქალო,
მიჭირს სირცხვილით მოყოლა!
„გაკეთდი?“ მაღლი უფალსა!
შენს ვაგონს ხვავი, მშვიდლობა!
აღარ გეგვეა „ბარგანა?“
ნოე გათხოვებს კილობანს!

„არაგვს“ ეწვევი, გერენგი,
როს საქმოსნობას მორჩები.
გინდა დალოცო ბროლითა
დედ-მამა, ცოლი, ნორჩები...
უდღეგრძელები არ გრჩება,
არ გავიწყდება ქართველი.
ამბობ: „გამრავლდენ ერეკლეს
და სააკაძის მართვენი!“
მამულის პატივსაცემად

შენ უკვეთ „ციცინათელას“...
ის კი არ იცი, მის სახელს
რა ადიდებს და რა ჰქელავს!

P. S. სასოფლო საბჭოს ზოგიერთ
თავმჯდომარეს

სოფსაბჭოს თავმჯდომარე ხარ,
ძმაო, მოუგე ცნობასა,
შოთი პურივით რომ უცხოზე
ამ ხალხს ათასგვარ ცნობასა!
ე, რა საეჭვოდ ავშლია
გიალი „ცნობიანია“?
ბარემ „რუსეთში“ მოვაწყუთ
თესვის და მკის კომპანია!
მე იმას კი არ გამაღლი,
„ჯაფით“ რომ ოდნე დამრგვალდი.
არ გაცვდეს მრგვალი ბეჭედი,
მომჭირნედ ხარჯე ქაღალდი!

„აშენ-გაკეთებამ“ თავგზა აგინიანთ,
ფულზე გაბიძვლიათ ერის გრადიცია,
იოლი გზით „შრიწის“ ძროხას რომ
ისახავთ,
ნუ დაგავიწყდებათ, ვისი გარისა ხართ!

მშინარა ხარო

ყური მოგვარი ჩემზე უთქვამთ,
მშინარა...

გამწარებული გავქენე ზოოპარკისა
გელთაში გამომწყვდეულ ვეფხეს
შინველ ხელისგულზე დადებული
სისხლიანი ხორცი გავუწოდე.
ხალხი თვალებმადმოცენილი, გატრული
შესაქროდა ან სურათს. მერე
ერთბამად ამოიგინეს, გადარჩათ...

მე კი მოგვარილდი, ხელისგული
ცხვირსასოცზე შევიწმინდე, იქვე
გვერდით გალომებულ სპილოს თვალი
ჩავუკარი და, ვითომ არაფერი,
ზოოპარკის ეზოდან მშვიდი ნაბიჯებით
გავედი. სანამ მივიმალეოდი,
გაოცებული ხალხი ჩემკენ ათითებდა...

მე ვარ მშინარა?!

* * *

ხილზე დაფიქრებული მივიდოდი.
უცბად ქალების კივილმა გამომაფხიზლა.

ჩემგან ორმოცდაათ ნაბიჯზე, ხილის
მოაჯირს რამდენიმე მანდილოსანი
მკერდით მიბჯნოდა და მდინარეს
გადაჰყურებდა.

მივირბინე.

ვიღაც იხრჩობოდა...

მივიხედ-მოვიხედე, ჩემს მეტი მა-
მაცაცი არ ჭაჭანებდა.

ქალებმა ერთმანეთს რაღაც გადა-
უკურკურეს და მე ჩამიკაკუნეს: ეტყობა,
მშინარაა, თორემ როგორ არ
ხტება წყალშიო.

თითქოს ყინული ჩამიცურეს საყელოში,
ისე იმოქმედა მშინარას სხელებამ.

მოუფიქრებლად, ჩემდა უნებურად
ვისკუპე.

...მერე აღარაფერი მახსოვს. თვალები
რომ გავახილე, გავიგონე: თურმე
ორივენი ვიღაცას გადავურჩენივართ.

მე ვარ მშინარა?!

* * *

დირექტორმა სიტყვის შებრუნებისთვის
სასტიკი საყვედური გამომიცხადა.

ბრძანება მდივანმა გადაბეჭდა და
გამაცნო. როცა ოთახიდან გამოვდიოდი,
ჩემს გასაგონად ჩაილაპარაკა,

მშინარა ყოფილხარ, ეს როგორ აპატიო

მეგონა, სისხლი ტვინზე გადამიარდა...

გიჟივით შევევარი ოთახში, გადმოვატრიალე
უჯრები, მერე გავიქეცი სახლში,
მთლად გადავაქოთე ყველაფერი,
მაგრამ ვერ ვიპოვე... მომაგონდა,
რომ სტამბაში ამხანაგი მყავდა.
შევეხვეწე და ყველაზე კარგი ხარისხის
მომცა. სულმოუთქმელად დაგბრუნდი
სამსახურში და იქვე, მდივნის
თვალწინ... დავეწერე განცხადება
სამსახურიდან გათავისუფლებაზე.

მდივანმა გაოცებით შემომხედა:
სად იყავი, ამდენი რისთვის ირბინეო?

ამას წინათაც დავეწერე განცხადება,
მაგრამ ცუდ ქაღალდზე მეწერა და
ტყავი გამაძრო-მეთქი, ვუთხარი და
განცხადება ამაყად გადავეცი მდივანს.

ფუიო, თქვა მდივანმა და დირექტორს
შეუტანა.

დირექტორმა დახედა თუ არა განცხადებას,
დაუძახა კადრებს, მთავარ ბუღალტერს
და მეორე დღეს ჩემი შტატი გაუქმდა...

კიდევ იტყვიან ჩემზე, მშინარააო?

რომელი მშინარა გაბედავს სამსახურიდან
გათავისუფლების განცხადება საკუთარი
ხელით რომ დაწეროს?

ისე, დირექტორი ნამეტანი გაფუჭებული
კაცია. ამბობენ, ვიღაც ავტორიტეტი
მფარველობსო, თორემ ყველამ იცის,
მეოთხე ცოლი რომ ჰყავს, ლოთი,
კარტოჟიკი და სულ-წასული მექრთამე
რომ არის, მაგრამ უბატონოდ ხმას
ვერაგინ სცემს.

თქვენ არ იფიქროთ, მეშინია და
ამიტომ არ ვახსენებ მის გვარს!

გვარსაც დავეწერდი, სახელსაც, მამის
სახელსაც, მისამართსაც და მეტსაც
ვიზამდი, მაგრამ მეშინია, ჟიურიმ
კონკურსიდან არ მომხსნას ვინაობის
გამომჟღავნებისათვის.

აი, ერთადერთი შემთხვევა, როცა
ვინმესი მეშინია.

ისე, ხალხს რომ აყვე, გადაგრევეს!..

გურამ კლიაშვილი

(დევნი — მამადავითი“)

გეულის პორტრეტი

ყალბი-მეგობარი

სურდათ ღვინის ჭაშნიკი,
მოკრძოლებით მომეწოდეს:
მოქანგული „მაქარა“
მარახოში მოგნათლეს.

ლოქოს, მქისედ სუნდაკრულს,
ასაღებდნენ დლით, მზეზე,
დასტურისთვის მომადგნენ:
სურდო მოვიმიზზე.

ვიცი წამხდარ ქრთამოსანს
საქმემ როგორ უჯობა,
როცა მკითხეს, გავტერდი:
მოვიგონე მუნჯობა.

„ვოლგამ“ ქალი გასრისა,
ვიცან ვინცა მართავდა,
მოწმედ მიხმეს, გავკვირდი:
ბრმა ვარ, მორჩა, გათავდა!..

მომესმოდა — კაცს კლავდნენ,
განწირული ყმუოდა,
როცა მკითხეს, გავლენიდი:
მოვიგონე ყრუობა...

მოდით, მნახეთ, ვინა ვარ,
რომელი მყავს ბადალი?!
ყრუც ვარ, ბრმაც ვარ, მუნჯიც ვარ,
თუ დამჭირდა — აბდალიც!..

ზაქარია შერაზადიშვილი

(ღვინი — „ახლა მახვს საფერავი“)

ხ მ ი თ ნ ა ტ ი რ ლ ე ბ ი

ხმით ნატორლები მიცვალეულთა
დასატორებელი ლექსებია. ზოგჯერ
ცოცხლებსაც დასტირიან. გავეცდით
რამდენიმე ნიმუშს:

ნატორალი გაყრილ ცოლ-ქმარზე

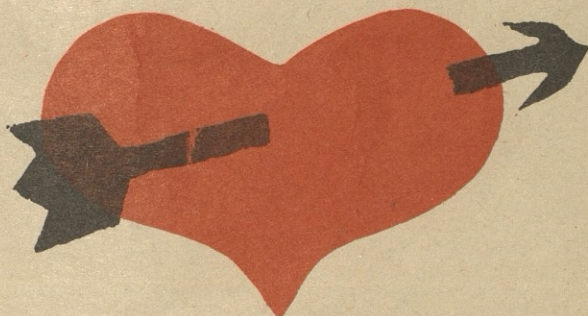
ვაი, რა იმედით გაქორწინეთ,
რა ღვინით, რა ღვინით, რა ხალისით!
გისურვებ უქრობი სიყვარული
და ბედნიერება მარადისი!

ოდა-სახლს ავხადებ ღამის ჭერი,
იყო ტაშ-ფანდური, ჰაი, ჰუი...
დღეს გული სიბრიყვით დაგვიჭერით,
რატომ გაიყარეთ! ვაი, უი!..

ვაი, დედა, დედა, ეს რა ჰქენით,
როგორ დაანგრეთ კედელ-კუთხე!
პირველ აკვნის რწევას უღალატეთ,
პირველ მღელვარებას მიაფურთხეთ.

ერთურთს უკოცნიდით ხელისგულებს,
ერთხანს სიყვარულით მკლავი შალეთ;
სულ მცირე რამეზე გადირიეთ,
სულ მცირე რამეზე შეიშალეთ.

ღვინის წილ ნაღველი იწილადეთ
და გადაიბრუნეთ ზღვაში ნავი.
სიკვდილამდე მოკვდით, სიკვდილამდე...
ვაი, ეს რა ჰქენით! ვაი, ვაი!..

ნატორალი მათზე, ვისაც ბავშვი

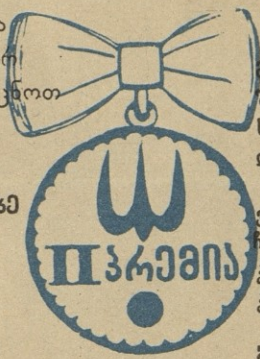
შვილი არ უნდა

ჰოი, უთვალავი გინდათ ფული,
ავეჩულებოდა მოდისანი;
„ნორკის“ ქურჭი გინდათ სამი, ოთხი...
ბინაც, აგარაკიც — ორი, სამი...

ჰოი, და, და, და, რასაც ხედავთ,
გინდათ ყველაფერი, გინდათ თქვენთვის;
გინდათ ყველაფერი, ბევრი გინდათ,
შვილი ერთი გინდათ, მხოლოდ ერთი!

აკვნის სიმღერები გეზარებათ,
ქურჩის სიმღერები გახალისებთ;
ოღონდაც იმგზავროთ, ისეირნოთ,
თუგინდ დღესვე წახვალთ სახლიწვეც.

ბევრი დროსტარება, ბევრი ღვინი,
მკერდი საღალღობოდ გადაშლილი!
გინდათ ყველაფერი, ბევრი გინდათ,
შვილი ერთი გინდათ — არაშვილი!
... ვაი, ერთი შვილი! ვაი, ვაი!..

დედის ნატორალი პატიმარ შვილზე

მზეო, დაგვიანდი, ჯერ ნუ ჩახვალ! —
შვილს მამშვიდობებენ, ველარ ვნახავ.
სანამ დაგიჭერდნენ, შვილო ჩემო,
დედა მოგეკლა და დაგემარხა!

ვაი, რად მომხადე თავსაფარი,
ჩემი საღარდელი ვის შეეჩვილო?
ქრთამზე წაგასწრეს და დაგიჭირეს,
ქრთამი ავიღია, ვაი, შვილო!

ბინა კარგი გქონდა, სხვა იყიდე,
ავეჩი გქონდა და სხვა იყიდე,
ქვეყნის ხალიჩები აიკიდე,
სახლში ხატებივით დაიკიდე.

ქურქებს ცოლს უცვლიდი პერანგივით,
ჯუნგლების ვეფხევივით ააჭრელე,
მერე აგარაკიც შეიძინე
და მერე „ვოლგაც“ გააჭენე.

„როგორ, რანაირად?“ — გკითხე, შვილო,
და შენ კი პასუხი აიცილე,
ხელი ჩაიქნიე ავლებულად,
ბიჭმა იცისო და... გაიციინე.
...ვაი, ვერ გცოდნია! ვაი, შვილო!

ცოლის ნატორალი ლოთ ქმარზე

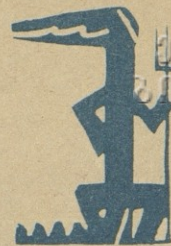
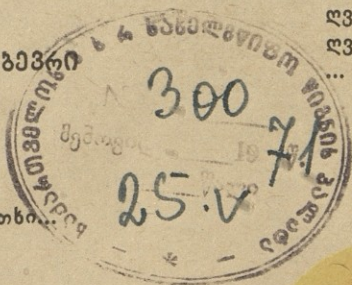
უიმე, უიმე, რას შევესწარ!
თვალზე არ მიწყდება ცრემლის ღვარი, —
ღვინოში სულსა ლევს, სულს ღაფავს,
ღვინოში თავდება ჩემი ქმარი.

ღვინოში ყელამდე ჩავარდნილა,
იხრჩობა, იხრჩობა საცოდავი.
ხალხო, მომხედეთ და მომეშველეთ,
ქმარი მელუბება, ვაი, ვაი!..

დადის, დალაყუნობს გარე-გარე,
ხიფათიანი და მარცხიანი;
გვერდით მომიწვება და ვერ ვარჩევ,
ტიკტორა არის თუ კაცი არი.

ხალხო, მომხედეთ და მომეშველეთ,
იქნებ, რამე უთხრათ, შეასმინოთ,
ღვინომ გამიგიჟა, ღვინომ ქმარი,
ღვინომ დამილია, შესვა ღვინომ!
... ვაი, ბედო ჩემო! ვაი, ვაი!..

ნოდარ შამანაძე
(ღვინო — „მოდინახე“)

ქართული
ენის ეროვნული
ბიბლიოთეკა

მთავარი
რედაქტორი
ნოდარ დუმბაძე

სარედაქციო
კოლეგია:

ზ. გოლჭვაძე
(პ/მზ. მდივანი),
ს. კლდიაშვილი,
ნ. მაღალაშვილი,
ბ. ნიშნიანძე
(მთავ. რედ.
მონაწილე),
ნ. შველიძე,
ო. ზეიძე.

სატირისა და იუმორის
ჟურნალი „ნიანგი“.

თბილისი, რუსთაველის
პროსპექტი № 42.
თბილისი, სატირიკო-
იუმორისტული
ჟურნალი „ნიანგი“.
ბმლ. რედაქტორის
99-76-69, რედ. მონაწილის
93-49-32.
საერთო განყოფილების
93-10-78.

საპ. კვ ცკ-ის გამომცემ-
ლობა. ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЦК КП ГРУЗИИ.

გადაცემა ასაწყობად
25/III-71 წ.
ხელმოწერილია დასა-
ბეჭდად 20/IV-71 წ.
ბეჭდის ზომა
70x108 1/2.
ფიზიკური ნაბეჭდი ფურ-
ცელი 1,
საარტიფიკო-საგამომცემ-
ლო თაბახი 1,4.
საპ. კვ ცკ-ის გამომცემ-
ლობის სტამბა,
თბილისი, ლენინის ქ.
№ 14.

ТИПОГРАФИЯ ИЗД.-ВА
ЦК КП ГРУЗИИ
ТБИЛИСИ, УЛ. ЛЕНИ-
НА № 14

შეკვ. № 1197.
შეკვ. № 02004.
ბირაჟი 128.180.

КОНТРОЛЬНЫЕ
ЭКЗЕМПЛЯРЫ

დიდი ბრიტანეთის კონსერვატული და ლეიბორისტული პარტი-
ები ინგლისელ მონოპოლისტთა ლაქიები.

ინგლისური მონოპოლიზმის
პოლიტიკური მანქანის მოძვლი.

ინგლისური
მონოპოლიზმის
ლაქიები

